

Практична робота з психодіагностики
«Конструювання особистісного опитувальника»
(оформлення роботи)

Мета: сконструювати особистісний опитувальник та перевірити усі тестові показники (валідності, надійності, дискримінативності завдань) цього опитувальника.

1. **Теоретичний опис конструктору.** (Вибір стратегії конструювання опитувальника).
2. **Визначення кількості завдань тесту (специфікація тесту).**
3. **Розробка завдань. Оформлення тесту.**
4. **Аналіз завдань.**

1) **Ефективність завдань тесту**

$$\text{Індекс ефективності} = \frac{N \text{ досліджуваних, які дали „правильну” відповідь (I)}}{N \text{ загальна (досліджуваних)}}$$

Індекс ефективності = (0,25 – 0,75) – наближаючись середньому по опитувальнику до 0,5

Індекс ефективності < 0,25 – показує, що завдання є неефективним, тому що невелика кількість (незначна) досліджуваних відповідає на нього „правильно” (у більшості однозначні відповіді він не розрізняє людей)

Індекс ефективності > 0,75 – показує, що завдання отримало надто багато „правильних” відповідей.

Завдання в яких Індекс ефективності <0,25 та >0,75 слід видалити з остаточної версії опитувальника.

2) **Дискримінативність завдань тесту**

Для визначення **дискримінативності** використовується **коефіцієнт кореляції (r)** кожного завдання з загальним балом тесту (або шкалі).

Високий позитивний коефіцієнт кореляції свідчить про ефективність поділу досліджуваних. Високий негативний коефіцієнт кореляції свідчить про непридатність даного завдання для тесту, про його невідповідність сумарному результату.

Коефіцієнт дискримінативності завдань тесту по суті є показником **критеріальної валідності окремого пункту**.

5. **Факторний аналіз**

Завдання, що мають високі навантаження по одному з факторів, **об'єднують в одну шкалу на основі спільного психологічного змісту**. Таким чином можна сформулювати **тестові шкали**.

6. **Визначення надійності тесту.**

1) **Надійність за внутрішньою узгодженістю (α Кронбаха)**

Внутрішня узгодженість – характеристика тесту, що вказує на ступінь однорідності складу завдань з точки зору вимірюваної якості.

Значення α повинно бути в межах (0,5-0,8). Занадто високий коефіцієнт α вказує на високу однорідність (подібність) завдань. Коефіцієнт α обчислюється для кожного завдання та загальний показник α по всьому тесту

2) **Надійність ретестова** – передбачає повторне пред'явлення того самого тесту і приблизно у подібних умовах, що і в перший раз, а потім встановлення кореляції між 2-ма рядами даних.

Показником ретестової надійності є **коефіцієнт кореляції Пірсона (r)** – між результатами першого та другого (повторного) тестування за сконструйованим вами тестом.

Часовий інтервал 2 тижні – місяць. Мінімальне **r = 0,7**.

7. **Валідність тесту.**

Конкурентна валідність – оцінюється за кореляцією розробленого тесту з іншими, валідність яких відносно вимірюваного параметру вже встановлена.

8. **Висновки**

9. **Додатки**

- остаточний варіант опитувальника: бланк, ключі;
- обчислення (великі таблиці) в SPSS;
- бланки відповідей досліджуваних

Література:

1. Бурлачук Л.Ф. Психодіагностика. – СПб.: Питер, 2002.
2. Бурлачук Л.Ф., Морозов С.М. Словарь-справочник по психодіагностике. – СПб.: Питер Ком, 1999.
3. Анастаси А., Урбина С. Психологическое тестирование. – СПб.: Питер, 2001.
4. Клайн П. Справочное руководство по конструированию тестов. К., 1994.
5. Морозов С.М. Засоби контролю психодіагностичних якостей психологічних тестів. К., 1994.
6. Наследов А.Д. Математические методы психологического исследования. – СПб.: Речь, 2004. с.251-281 (**Факторний аналіз**) (обробка на комп'ютері с. 277-281).